



BELGELENDİRME KRİTERİ TASARISI

DRAFT CERTIFICATION CRITERIA

TSE K ...

ICS 59.080.30

TEKSTİL – ELYAF TAKVİYELİ ZEMİN KUMAŞI – ÖZELLİKLER

Textiles – Fiber reinforced ground fabric – Specifications

2011/86748

Bu tasarıya görüş verilirken, tasarı metni içerisinde kullanılan kelime ve/veya ifadelerle ilgili olarak bilinen patent hakları hususunda tarafımıza bilgi ve gerekli dokümanın sağlanması da göz önünde bulundurulmalıdır.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Caddesi No.112 Bakanlıklar/ANKARA

İçindekiler

| | | |
|-------|---|---|
| 1 | Kapsam ve uygulama alanı..... | 1 |
| 2 | Atıf yapılan standartlar ve/veya dokümanlar | 1 |
| 3 | Terim ve tarifler..... | 2 |
| 3.1 | Elyaf takviyeli zemin kumaşı..... | 2 |
| 3.2 | Tekstil lifi | 2 |
| 4 | Sınıflandırma ve özellikler..... | 2 |
| 4.1 | Sınıflandırma..... | 2 |
| 4.2 | Özellikler | 2 |
| 4.3 | Hatalar | 3 |
| 4.4 | Boyutlar ve toleranslar | 3 |
| 4.5 | Özellik, muayene ve deney madde numaraları | 4 |
| 5 | Numune alma, muayene ve deneyler..... | 4 |
| 5.1 | Numune alma..... | 4 |
| 5.1.1 | Parti | 4 |
| 5.2 | Muayeneler | 4 |
| 5.3 | Deneyler..... | 5 |
| 5.4 | Değerlendirme | 5 |
| 5.5 | Muayene ve deney raporu | 5 |
| 6 | Piyasaya arz | 6 |
| 6.1 | Ambalajlama | 6 |
| 6.2 | İşaretleme | 6 |
| 7 | Çeşitli hükümler..... | 6 |

Tekstil - Elyaf takviyeli zemin kumaşı - Özellikler

1 Kapsam ve uygulama alanı

Bu kriter; elyaf takviyeli zemin kumaşının tarifi, sınıflandırması, genel özellikleri, numune alma, muayene ve deneyleri ile piyasaya arz şeklini kapsar.

Bu belgelendirme kriteri halı üretiminde kullanılan elyaf takviyeli zemin kumaşını da kapsar.

2 Atıf yapılan standard ve/veya dokümanlar

Bu belgelendirme kriterinde diğer standard ve/veya dokümanlara atıf yapılmaktadır. Bu atıflar metin içerisinde uygun yerlerde belirtilmiş ve aşağıda liste halinde verilmiştir. * işaretli olanlar bu standardın basıldığı tarihte İngilizce metin olarak yayımlanmış olan Türk Standardlarıdır.

| TS No | Türkçe adı | İngilizce adı |
|------------------------|--|--|
| TS 1418 | Tekstil mamulleri lif kompozisyonuna göre işaretlenmesi kuralları | Labeling of textile products - Fiber composition |
| TS 4739 | Tekstil liflerinin tanınması metotları | Methods of identification of textile fibers |
| TS EN ISO 13934-1 | Tekstil- Kumaşların Gerilme Özellikleri- Bölüm 1: En Büyük Kuvvetin Ve En Büyük Kuvvet Altında Boyca Uzamanın Tayini- Serit Metodu | Textiles- Tensile properties of fabrics- Part 1: Determination of maximum force and elongation at maximum force using the strip method |
| TS EN ISO 13937-2 | Tekstil- Kumaşların Yırtılma Özellikleri- Bölüm 2: Pantolon Biçimindeki Deney Numunelerinin Yırtılma Kuvvetinin Tayini (Tek Yırtma Metodu) | Textiles- Tear properties of fabrics- Part 2: Determination of tear force of trouser-shaped test specimens (Single tear method) (ISO 13937-2:2000) |
| TS EN ISO 105 X12 | Tekstil - Renk haslığı deneyleri - Bölüm X12: Sürtmeye karşı renk haslığı tayini | Textiles - Tests for colour fastness - Part X12: Colour fastness to rubbing |
| TS EN ISO 3071 | Tekstil - Sulu özütte pH tayini | Textiles - Determination of pH of aqueous extract |
| TS 2756-1 | Muayene ve Deney İçin Numune Alma Metotları-Bölüm 1: Parti Muayene İçin Kabul Edilebilir Kalite Seviyesine (AQL) Göre Numune Alma Planları | Sampling Procedures for Inspection by Attributes- Part 1: Sampling Plans Indexed by Acceptable Quality Level (AQL) for Lot-By-Lot Inspection |
| TS EN ISO 3759 | Tekstil - Boyut değişmesinin tayini için deneylerde kullanılan kumaş parçaları ile giysilerin hazırlanması, işaretlenmesi ve ölçülmesi | Textiles - Preparation, marking and measuring of fabric specimens and garments in tests for determination of dimensional change |
| TS EN ISO 5077 | Tekstil - Yıkama ve kurutmadan sonra boyut değişmesinin tayini | Textiles - Determination of dimensional change in washing and drying |
| TS 251 | Dokunmuş Kumaşlar - Birim Uzunluk ve Birim Alan Kütlesinin Tayini | Determination of Mass Per Unit Length and Mass Per Unit Area of Woven Fabrics |
| TS 5720 EN ISO 6330 | Tekstil- Tekstil Deneyleri İçin- Ev Tipi Çamaşır Makinesi ile Yıkama ve Kurutma İşlemleri | Textiles- Domestic washing and drying procedures for textile testing |
| TS 4460 EN ISO 105-B04 | Tekstil - Renk haslığı deneyleri - Bölüm B04: Hava şartlarına karşı renk haslığı tayini | Textiles - Tests for colour fastness - Part B04: Colour fastness to weathering |
| TS 423-2 EN 20105-A02 | Tekstil-Renk Haslığı Tayin Metotları- Bölüm AO2- Solmanın Değerlendirilmesinde Gri Skalanın Kullanılması | Textiles-Tests For Colour Fastness Part AO2-Grey Scale For Assessing Change In Colour |
| TS 7688 | Tekstil Lif ve İpliklerinin Morfolojisi, Terimler | Textiles-Morphology of Fibres and Yarns Vocabulary |
| TS EN 277 | Çuvalar- Gıda Taşınmasında Kullanılan- Polipropilen Dokuma Kumaştan Yapılanlar | Sacks for the transport of food aid-Sacks made of woven polypropylene fabric |

Çizelge 1 – Zemin kumaşı özellikleri

| | |
|---|---|
| Kopma mukavemeti, N/mm ² , en az | Beyan edilen değer |
| Yırtılma mukavemeti, N, en az - İmalat yönünde, - İmalat yönüne dik yönde | Beyan edilen değer |
| Yıkamadan sonra boyut değişimi, %, en çok | Beyan edilen değer. |
| Sürtmeye karşı renk haslığı, en az - Kuru sürtme - Yaş sürtme | 3 3 |
| Hava şartlarına karşı renk haslığı, en az | 3 |
| pH değeri | 4,0 – 9,0 |
| Ultraviyole dayanımı | Orijinal kopma mukavemeti değerinin (beyan değerinin) en az % 50'si |

4.3 Hatalar

Zemin kumaşında karşılaşılabilecek hatalar, Çizelge 2'de belirtilmiş olup, kritik, büyük ve küçük olarak sınıflandırılmıştır. Bu hatalardan bir büyük veya iki küçük hata bir kusur olarak kabul edilir. Partilerde kritik hatalı numune bulunmamalı, parti büyüklüğüne bağlı olarak, kabul edilebilir kusur sayıları, taraflar arasında yapılan mutabakatla aksi belirlenmedikçe, TS 2756-1 Çizelge II A kalite seviyesi 4,0'a göre belirlenir.

Çizelge 2 –Zemin kumaşında karşılaşılabilecek hatalar

| Hata Adı | Açıklama | Sınıflandırma | | |
|--|--|---------------|-------|-------|
| | | Kritik | Büyük | Küçük |
| İplik kaçığı | 2 cm ve daha uzun iplik kaçıkları | | X | |
| | 2 cm'den kısa iplik kaçıkları | | | X |
| Patlak, delik, yırtık, kesik | 2 cm ² ve daha büyük | X | | |
| | 2 cm ² 'den daha küçük | | X | |
| Sabun veya deterjanla giderilemeyen kir ve lekeler | 5 cm ² ve daha büyük | X | | |
| | 1 cm ² - 5 cm ² arasında | | X | |
| | 1 cm ² ve daha küçük | | | X |
| Birleştirme hatası | Zemin kumaşında yüzey düzgünsüzlüğü bulunması | | | |
| Renk abrajı | Zemin kumaşında renk abrajı bulunması | | X | |

4.4 Boyutlar ve toleranslar

Zemin kumaşının ölçüleri etiketinde belirtilen değer kadar olmalıdır.

5.3 Deneyler

5.3.1 Malzeme cinsi tayini

Malzeme cinsi tayini, TS 4739'a göre yapılır. Bulunan sonuç kullanılarak, TS 1418 Madde 1.4'e göre lif yüzdeleri tespit edilir. Sonucun Madde 6.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.2 Doku tayini

Uygun bir büyüteç vasıtasıyla gözle bakılarak veya sökülerek yapılır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.3 Birim alan kütlesi tayini

TS 251'e göre yapılır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.4 Kopma mukavemeti tayini

TS EN ISO 13934-1'e göre yapılır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.5 Yırtılma mukavemeti tayini

TS EN ISO 13937-2 veya TS EN ISO 13937-4'e göre yapılır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.6 Yıkamadan sonra boyut değişimi tayini

TS EN ISO 3759'a göre hazırlanan numune, TS 5720 EN ISO 6330'da belirtilen yıkama ve kurutma işlemlerine tabi tutulur. Daha sonra boyut değişimi TS EN ISO 5077'ye göre hesaplanır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.7 Sürtmeye karşı renk haslığı tayini

Sürtmeye karşı renk haslığı tayini TS EN ISO 105 X12'ye göre yapılır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.8 Hava şartlarına karşı renk haslığı tayini

Hava şartlarına karşı renk haslığı tayini TS 4460 EN ISO 105-B04'e göre yapılır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.9 pH tayini

pH tayini TS EN ISO 3071'e göre yapılır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.10 Ultraviyole dayanımı tayini

TS EN ISO 13934-1 ve TS EN 277'ye göre yapılır. Bulunan sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.4 Değerlendirme

5.4.1 Muayene sonuçlarının değerlendirilmesi

Muayenelerde tespit edilen hatalara göre belirlenen kusurlu temizlik bezleri sayısı, kabul edilebilir kalite seviyesinin gerektirdiği kadar veya daha az ise parti bu kritere uygun kabul edilir.

5.4.2 Deney sonuçlarının değerlendirilmesi

Yapılan deneylerden elde edilen sonuçların herhangi biri kriterlerde verilen değerlere uymuyorsa bu bir kusur kabul edilir. Kusur sayısı kabul edilebilir kalite seviyesine göre belirtilenden az ise parti bu kritere uygun kabul edilir.

5.5 Muayene ve deney raporu

Muayene ve deney raporunda en az aşağıdaki bilgiler bulunmalıdır:

- Firmanın adı ve adresi,
- Muayene ve deneyin yapıldığı yerin ve laboratuvarın adı,
- Muayene ve deneyi yapanın ve/veya raporu imzalayan yetkililerin adları, görev ve meslekleri,
- Numunenin alındığı tarih ile muayene ve deney tarihi,
- Numunenin tanıtılması,
- Muayene ve deneylerde uygulanan standartların numaraları,

DAĞITIM :

Adana Sanayi Odası Başkanlığı
Adana Ticaret Odası
AĞAOĞLU TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.
Ahmet Cenap Aygen
AKKÖK İNŞAAT VE SANAYİ TESİSLERİ A.Ş.
Ali Gürbüz DÖNMEZ
ALTINBAŞAK TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.
Ankara Yatak Ve Kapitone San. ve Tic. A.Ş.
ARSAN DOKUMA BOYA SAN. VE TİC. A.Ş.
ARZU ŞEREMETLİ
ASBAB COLLECTION - SEMA ALBAYRAM
Asteknik Hırdavat İthalat İhracat ve Tic. Ltd. Şti.
Ataç İnşaat ve Sanayi A.Ş. Anteks İplik Fab.
Bil-Kur Kumaş Boya Fabrikası
Bursa Sanayi ve Ticaret Odası
CEVSEL Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.
Çağdaş Ambalaj San. ve Tic. Ltd.
Çekim Halat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Değirmenci Tekstil Dokuma San. ve Tic. A.Ş.
Demirkan Kirman
Denizli Sanayi Odası Başkanlığı
Dış Ticaret Müsteşarlığı
Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Tekstil Mühendisliği Bölümü
Dörtel Tekstil Konyayolu 10.km No:211
Duygu ÖZKAN
Ebru BOZACI
ECE GÖKPINAR
Ege Üniv.Müh.Mim.Fak. Tekstil Müh.Bölümü
Elif SAKALSIZ
ENGİN PEREK
Eray Şener
Faik Yıldız
Gaziantep Sanayi Odası
Gaziantep Ticaret Odası
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ Tekstil Müh.Bölümü
Halil İbrahim ERGİN
Hamdi Gülsoy
hande Kale
Harun Özdemir
İstanbul Tekstil Müh.Odası İstanbul
İstanbul Tekstil ve Konfeksiyo İhracatçıları Birliği
İzmir Tekstil Müh.Odası
Kaya Yapı İç Mimarlık Tasarım Deniz Taah. San. ve Tic. Ltd.
Kenan Güzelbağ
Keramettin ATEŞ
MEHMET AYDAZ
Mehmet Ali İpek
MERİDYEN İLETİŞİM SİSTEMLERİ TEKSTİL KONFEKSİYON SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
MİNE TEKSTİL SANAYİ VE DİŞ TİC. LTD. ŞTİ.
Murat BOYNUĞRİ